

**DINKO BURIC, dr. med.,
zastupnik u
Hrvatskom saboru**

Zagreb, 01. travnja 2011.

**PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA
g. Luki Bebiću**

**Predmet: Prijedlog zakona o dopunama Zakona o prostornom uređenju i
gradnji, s Konačnim prijedlogom zakona**

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske „Narodne novine“ 85/2010 – pročišćeni tekst) i članaka 129. i 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora »Narodne novine«, 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008), podnosim Prijedlog zakona o dopunama Zakona o prostornom uređenju i gradnji, s Konačnim prijedlogom zakona po hitnom postupku.

Sukladno članku 135. stavak 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora za izvjestitelje koji će na sjednici Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela obrazložiti Prijedlog zakona o dopunama Zakona o prostornom uređenju i gradnji, s Konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, određeni su zastupnici Dinko Burić i Boro Grubišić.

ZASTUPNIK

Dinko Burić, dr. med.

ZASTUPNIK DINKO BURIĆ

**PRIJEDLOG ZAKONA
O DOPUNAMA ZAKONA O PROSTORNOM
UREĐENJU I GRADNJI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, travanj 2011.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o dopunama Zakona o prostornom uređenju i gradnji sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, 85/2010 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Važeći Zakon o prostornom uređenju i gradnji objavljen je u Narodnim novinama broj 76/2007 od 21. siječnja 2007. godine, stupio je na snagu 1. listopada 2007. godine. Zakon o izmjenama Zakona o prostornom uređenju i gradnji objavljen je u Narodnim novinama broj 38/2009 od 27. ožujka 2009. godine, stupio je na snagu 15. travnja 2009. godine.

Zakon o prostornom uređenju i gradnji kao ni prethodni zakoni nisu uspjeli razrješiti pitanje legalizacije bespravne gradnje u Republici Hrvatskoj. Radi se o dugogodišnjem problemu koji vuče svoje korijene još iz šezdesetih godina dvadesetog stoljeća. Prema nekim procjenama u Republici Hrvatskoj postoji oko 150 tisuća bespravnih građevina, a vjerojatno je još i više onih koji imaju dozvolu, ali je od nje odstupljeno ili su naknadno vršene rekonstrukcije bez dozvole.

Ovako velik broj bespravnih građevina predstavlja problem šire društvene zajednice i država se mora uključiti u rješavanje toga tim više što snosi veliku odgovornost za takvo stanje. Dugi niz godina se blagonaklono odnosila prema bespravnoj gradnji, a rušenje bespravnih građevina se svodilo na povremene medijski popraćene akcije na građevinama po slobodnom izboru Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. U ovom trenutku postoji velik broj pravno okončanih postupaka za uklanjanje koji dugo vremena čekaju u ladicama Ministarstva na prinudno izvršenje, a za koje je neizvjesno kad će se izvršiti i po kojim kriterijima će se odrediti redoslijed izvršenja. Nadalje, građevinska inspekcija većinom radi po prijavama tako da nema sustavne zaštite prostora i inspekcijskim postupcima su obuhvaćene samo one građevine čiji vlasnici nemaju sreće pa ih je netko prijavio. Potpuno je jasno da država jednostavno nema mogućnosti niti snage da sruši sve bespravne građevine, a s druge strane postupci legalizacije prema sadašnjim propisima su dugotrajni i skupi, a često nema ni uvjeta za njihovo provođenje tako da trenutno vlada pat pozicija od koje štetne posljedice snose i vlasnici takvih građevina i država. Tu je potrebno naglasiti da su i sama država kao i javna poduzeća bili često bespravni graditelji pa je primjerice gradnja velikog broja infrastrukturnih građevina započeta, a dio i završen bez potrebnih dozvola. Sjetimo se kako je tek nema dugo prikazano kao veliki uspjeh da se ceste više neće otvarati ako nemaju potrebne dozvole, a da se naravno nitko nije zapitao kako su uopće mogle biti izgrađene bez dozvola. Obnova ratom oštećenih ili porušenih kuća je upravo od strane države većim dijelom provedena bez potrebnih dozvola da bi se naknadno odredbom članka 332. stavka 1. Zakona o prostornom uređenju i gradnji takva gradnja proglasila legalnom, ali

zanimljivo samo ako je provedena od strane Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka i Ministarstva kulture dok su istovremeno ostali investitori za istu stvar i dalje bespravni graditelji. To pokazuje izrazito licemjerje države koja samu sebe na ovaj način oslobađa odgovornosti i pri tome joj nije problem zaštita prostora, prostorni planovi, zaštićeni obalni pojas, zaštićena kulturna dobra, zaštićeni dijelovi prirode i sve druge „svetinje“ koje navodno štiti sustav prostornog uređenja. Još je zanimljivija odredba stavka 3. tog istog članka 332. koji proglašava legalnom svaku građevinu koju država kupi u svrhu stambenog zbrinjavanja u smislu Zakona o područjima posebne državne skrbi dakle građevina se legalizira samim činom kupnje od strane države ma gdje se nalazila i u kakvom god stanju bila što samo potvrđuje da pred zakonom nažalost još uvijek nismo svi jednaki i da država može nekažnjeno kršiti zakon i to kasnije istim zakonom legalizirati. Istovremeno je ta ista država spremna srušiti nekome zgradu koju je pod istim okolnostima, vlastitim sredstvima izgradio radi rješavanja nekog svog egzistencijalnog problema.

Približavanjem ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju se problem još više aktualizirao obzirom da se radi i o poslovnim i poljoprivrednim građevinama koje se moraju uskladiti s propisima Europske unije što predstavlja velik trošak, a to ne mogu učiniti ako prethodno nisu legalizirani. Također se za takve građevine ne mogu koristiti sredstva iz fondova Europske unije, a uz sve to nalazimo se u teškoj ekonomskoj krizi tako da vlasnici jednostavno ne raspolažu sredstvima kojima bi mogli izvršiti legalizaciju. Prema nekim podacima samo 4% poljoprivrednih građevina za uzgoj stoke u Republici Hrvatskoj je legalizirano. Jasno je da će većina takvih građevina jednostavno prestati funkcionirati što će dovesti do velikog pada stočarske i druge poljoprivredne proizvodnje.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći su prvenstveno efikasno rješenje problema bespravne gradnje u poljoprivredi. Što se prostora tiče tu se ništa bitno neće pogoršati obzirom da te građevine dugi niz godina egzistiraju u prostoru i jasno je da ih država nema snage ukloniti i taj prostor sanirati. Upravo legalizacijom građevina će se omogućiti izgradnja komunalne infrastrukture i priključenje građevina na istu što će dovesti do poboljšanja općeg stanja. Gradovi i općine će moći pristupiti sustavnoj sanaciji dijela područja bespravne gradnje bez otpora i u suradnji sa stanovništvom. Građevinska inspekcija će se znatno odteretiti te će moći puno efikasnije djelovati u onemogućavaju daljnje bespravne gradnje i dosljednoj provedbi Zakona. Omogućit će se postupna prilagodba postojećih poljoprivrednih građevina propisima Europske unije uz korištenje sredstava fondova Europske unije. Država, gradovi i općine će ostati bez dijela prihoda iz doprinosa i pristojbi, ali i do sada je bilo nerealno očekivati da će se ti prihodi ikada uspjati naplatiti. Dio građana će smatrati da se na ovaj način „nagrađuju“ bespravni graditelji, međutim pravilnim informiranjem javnosti će se moći objasniti da se tu ne radi o individualnim kršenjima zakona već o širem društvenom problemu s dubljim uzrocima i posljedicama koji će se na ovaj način u okviru mogućeg razriješiti.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovog Zakona neće biti potrebno osigurati sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 159. stavku 1. Poslovnika Hrvatskog sabora («Narodne novine», broj 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008) po hitnom postupku donose se zakoni kojima se otklanjaju veći poremećaji u gospodarstvu uslijed postojećeg zakonodavstva na snazi.

Bitni razlog za hitnost postupka je potreba usklađivanja s novonastalim gospodarskim uvjetima u kojima se s jedne strane zbog krize i recesije te neriješenih sustavnih problema poljoprivreda našla u velikim teškoćama, a s druge strane zbog preuzetih obveza Republike Hrvatske prema Europskoj uniji se postojeće građevine koje većinom nisu legalizirane moraju usklađivati s novim propisima u kratkom roku i uz velike troškove. Ovim Zakonom se ostvaruju uvjeti za usklađenje postojećih građevina s novim propisima uz korištenje fondova Europske unije što će u konačnici poljoprivrednim proizvođačima omogućiti restrukturiranje i osposobljavanje za tržišnu utakmicu.

Obrazloženje zašto se traži povratno djelovanje pojedinih odredbi ovoga Zakona - članak 134. Poslovnika Hrvatskoga sabora («Narodne novine», broj 6/2002 – pročišćeni tekst, 41/2002, 91/2003, 58/2004, 69/2007, 39/2008 i 86/2008).

Obzirom na dramatičnu situaciju u poljoprivredi kojoj prijete potpuni kolaps ukoliko se u kratkom roku, na jednostavan način i bez većih troškova ne legaliziraju postojeće poljoprivredne građevine predlažemo da se po hitnom postupku donese ova dopuna Zakona kojom bi se legalizirale sve poljoprivredne građevine izgrađene do 31. prosinca 2010. godine. Poljoprivrednike, osim legalizacije, čeka zahtjevan i skup proces usklađenja postojećih legalnih građevina s propisima Europske unije. Tom poslu se ne može pristupiti, a niti se mogu koristiti sredstva fondova Europske unije bez prethodne legalizacije postojećih građevina.

Sve navedeno predstavlja osobito opravdan interes za Republiku Hrvatsku te je stoga potrebno donošenje ovog Zakona po hitnom postupku.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA S OBRAZLOŽENJEM

Tekst Prijedloga ovoga Zakona s obrazloženjem daje se u obliku Konačnog prijedloga zakona

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI

Članak 1.

- (1) U Zakonu o prostornom uređenju i gradnji («Narodne novine«, broj 76/07. i 38/09.) u članku 330. stavku 1. iza riječi: »godine« dodaju se riječi: »i građevina za obavljanje isključivo poljoprivrednih djelatnosti izgrađena do 31. prosinca 2010. godine«.
- (2) U stavku 2. iza riječi: »godine« dodaju se riječi: »odnosno 31. prosinca 2010. godine«.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Za građevine za obavljanje isključivo poljoprivrednih djelatnosti se određuje datum 31. prosinca 2010. godine kao datum do kojeg su sve izgrađene građevine legalne iz razloga što se radi o građevinama za poljoprivrednu proizvodnju koja je od velikog interesa za Republiku Hrvatsku, a u vrlo velikom broju su nelegalne. Procjenjuje se da je samo 4% takvih građevina u Republici Hrvatskoj legalno, a u sadašnjim uvjetima teškog stanja u poljoprivredi je nemoguće iznaći sredstva za legalizaciju na bilo koji drugi način. Također nema dovoljno vremena do ulaska u Europsku uniju za dugotrajan postupak legalizacije. Ukoliko se te građevine ne legaliziraju doći će do masovnog gašenja proizvodnje, a time i radnih mjesta što će izazvati katastrofalne posljedice za Republiku Hrvatsku. Legalizacijom takvih građevina omogućava se njihovo usklađenje s propisima Europske unije uz korištenje sredstava iz fondova Europske unije. Pri tome nema opasnosti od šteta za okoliš jer su poljoprivredni proizvođači prisiljeni drugim propisima uskladiti se sa standardima zaštite okoliša.

Članak 2.

Propisuje se da Zakon stupa na snagu danom objave u Narodnim novinama.

Bitni razlog za stupanje na snagu danom objave je potreba usklađivanja s novonastalim gospodarskim uvjetima u kojima se s jedne strane zbog krize i recesije te neriješenih sustavnih problema poljoprivreda našla u velikim teškoćama, a s druge strane zbog preuzetih obveza Republike Hrvatske prema Europskoj uniji se postojeće građevine koje većinom nisu legalne moraju usklađivati s novim propisima u kratkom roku i uz velike troškove. Ovim Zakonom se ostvaruju uvjeti za usklađenje postojećih građevina s novim propisima uz korištenje fondova Europske unije što će u konačnici poljoprivrednim proizvođačima omogućiti restrukturiranje i osposobljavanje za tržišnu utakmicu.

VI. TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJU

(»Narodne novine«, broj 76/07. i 38/09.)

Članak 330.

(1) Građevina izgrađena do 15. veljače 1968. godine smatra se izgrađenom na temelju pravomoćne građevinske dozvole, odnosno drugoga odgovarajućeg akta nadležnoga upravnog tijela.

(2) O vremenu evidentiranja građevine iz stavka 1. ovoga članka uvjerenje izdaju katastarski ured, odnosno Središnji ured Državne geodetske uprave na temelju podataka s kojima raspolažu (katastarski operat, katastarski plan, posjedovni list, Hrvatska osnovna karta, snimke iz zraka) koji se smatraju dokazom da je neka građevina izgrađena do 15. veljače 1968. godine.

(3) Ako katastarski ured, odnosno Središnji ured Državne geodetske uprave ne raspolažu podacima na temelju kojih se može izdati uvjerenje iz stavka 2. ovoga članka, uvjerenje o vremenu građenja građevine iz stavka 1. ovoga članka izdaje nadležno upravno tijelo.

(4) Sastavni dio uvjerenja iz stavka 3. ovoga članka je snimka postojećeg stanja građevine i preslika katastarskog plana s ucrtanom građevinom ili geodetski situacijski nacrt stvarnog stanja (situacija) za izgrađenu građevinu na građevnoj čestici koji je podnositelj zahtjeva dužan priložiti uz zahtjev za izdavanje toga uvjerenja.

(5) Za građevinu iz stavka 1. ovoga članka ne izdaje se uporabna dozvola.

(6) Građevina iz stavka 1. ovoga članka upisuje se u katastarski operat ako je uz zahtjev priloženo uvjerenje iz stavka 2. odnosno 3. ovoga članka.

(7) Stavak 3. ovoga članka ne odnosi se na utvrđivanje vremena građenja građevine u postupku kojeg provodi građevinska inspekcija.

Sukladno čl. 159. st. 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora prilažem pisanu podršku 25 zastupnika u Hrvatskom saboru

Red.br.	IME I PREZIME	Potpis
1.	DAMIR KATIN	
2.	BORIS MILIĆE	
3.	IVICA PAVIĆ	
4.	Jugoslav Lesar	
5.	HADICA JELAJ	
6.	IVAN DRNIĆ	
7.	BORO GRUBIŠIĆ	
8.	ZORAN VINKOVIĆ	
9.	IVO JELIĆ	
10.	DRAGICA ZELEBEĆ	
11.	VRBAJ TANJA	
12.	VLATKO PODNAR	
13.	GORAN HEFFER	
14.	BISERKA VRJIĆ	
15.	UGREJAJAČEVIĆ KIRKINJAC	
16.	TONINO PICOLA	
17.	TATJANA ŠIMAC BONACIĆ	
18.	HRVOSTIN ZUBAKIĆ	
19.	LINIĆ SLAVKO	
20.	KAROLINA LEPUŠIĆ	
21.	DANIKA HURSA	
22.	Silvanes Milić	
23.	GORAN BEIS RICHENBERGH	
24.	SINKO BURIĆ	
25.	ZLATO KARJEEVIĆ	
26.	ZORAN ROKVO	
27.	MIRCELA HOVY	